

A NAGYKAPOSI MAGYAR KÖZÖSSÉGI HÁZ KIADVÁNYA, 9. évfolyam, 2. szám, 2021. szeptember 24.

Isten éltesse a 25 éves
Erdélyi János Vegyeskart!

„Minden ember annyit ér, amennyit embertársainak használni, hazájának
szolgálni tud. Az igazi művészet az emberiség emelkedésének egyik
leghatalmasabb eszköze, s aki azt minél több embernek hozzáférhetővé
teszi, az emberiség jótévője.”

(Kodály Zoltán: Visszatekintés, 1929)

Területi értekezletet tartott a Csemadok Ung-vidéken

Június végén a nagykaposi Magyar Közösségi Házban tartották meg az ung-vidéki Csemadok alapszervezetek területi konferenciáját. Az értekezleten az Erdélyi János Területi Választmányhoz tartozó Csemadok alapszervezetek küldöttei vettek részt, így többek között jelen voltak a földrajzilag már távolabb fekvő Homonnai és az Imregi alapszervezet küldöttei is.

A területi konferencia négyévente kerül megrendezésre, az eredetileg 2020-ra tervezett ülésezés tavalyi megvalósítását a koronavírus-járványhelyzet megakadályozta, így a tisztújító és időszak-értékelő közgyűlésre idén nyáron került sor. Gabri Rudolf, a területi választmány újra választott elnöke beszédében megemlékezett azokról a

Csemadokos kultúrharcosokról, akiket a járvány elragadott magyar közösségeinkből. Ezt követően a biztató jövőről és azokról a sikeres pályázatokról szólt, amelyek forrást biztosítanak régióknak nagyobb rendezvényeinek az elkövetkező időszakban.

Gabri beszédében kiemelte „a Csemadokra sokan úgy tekintenek, mint egy idejétmúlt szervezetre, ami csak a múltból él. A Csemadok nagy és értékes múlttal rendelkezik, évtizedek óta szervezi és segíti a Felvidéki magyar kulturális életet, nem kell szégyellenünk, méltán büszkék lehetünk rá és építhetünk belőle a jövőben.”

A konferencián a Csemadok országos és regionális szervei is képviselték magukat Köteles

László általános alelnök és Kopasz József keleti alelnök személyében. Köteles megköszönte az Ung-vidékieknek a kitartó csemadokos munkát, azt, hogy a Csemadok fáklyája ebben a nehéz időszakban is megmaradt. A magyar kulturális élet megmaradása érdekében fontosnak tartja az együttműködést a kultúra területén a Csemadok szervezetei és az önkormányzatok, egyházak, más kulturális szervezetek között.

A területi konferencián elhangzott az elmúlt időszak tartalmi és pénzügyi beszámolója, megválasztották az elkövetkező négy évre az új területi választmányt és tisztségviselőit, a szeptember 15-én Érsekújvárbán megvalósult országos konferencia küldötteit, az Országos Tanács tagjait, valamint javaslatok születtek az országos elnök, alelnök és keleti alelnök személyére.

Zárszóként Varga Tibor, a területi választmány újra választott alelnöke felhívta a figyelmet a Csemadok tagság fiatalítása érdekében tett lépésekre, a fiatalok számára szervezett országos rendezvényekre az elmúlt időszakból. Emlékeztette a jelenlévőket, hogy a megmaradás záloga az utánpótlás kinevelése, ezért fontos, hogy sikerüljön a fiatalokat beintegrálni meglévő közösségeinkbe. Az Ung-vidéki területi konferenciát fellépésével az idén megalakulásának 25. évfordulóját ünneplő Erdélyi János Vegyeskar színesítette.

Vályi Edit

„Magyar Mise” rockoratórium Nagykaposon

Augusztus 22-én a nagykaposi görög katolikus templom volt az egyik helyszíne a „Magyar Mise” című rockoratórium felvidéki előadás-sorozatának. Az előadás célja, hogy zenével is hangsúlyozza Magyarország keresztény hite mellett ezeréves elköteleződését, a figyelem középpontjába állítsa a magyar nemzet történelmét, szakrális művészetét és hagyományait maig meghatározó eseményeket.

A „Magyar Mise” c. rockoratórium Tolcsvay László, Erkel Ferenc-díjas zeneszerző zenéjére és Tolcsvay Béla, Kossuth-díjas zeneszerző, szövegíró szövegkönyvére készült. Ösbemutatója 1987-ben volt. Több évtizedes sikertörténete során a Kárpát-medence és a világ számos helyén bemutatásra került.

Szereplők:

Tolcsvay László, Erkel Ferenc-díjas zeneművész, énekes

Sáfár Mónika, Jászai Mari-díjas színművész

Homonnay Zsolt, Jászai Mari-díjas színművész

Kőrösi András operaénekes

Pannonia Sacra Vegyeskar, Silló Katalin

vezetésével

A rockoratórium Nagykaposon a Szent István-napi ünnepi programok részeként került bemutatásra. A nagykaposi fellépés volt az előadás-sorozat harmadik állomása, korábban Borsiban, majd Jászón mutatták be a művet. A szereplők a kora délutáni órákban érkeztek meg a nagykaposi Magyar Közösségi Házba. Itt megpihentek, készültek az esti előadásra, megtekintették az intézmény Erdélyi János Emlékmúzeumát és 1956-os szobáját, majd igény szerint látogatást tettek a dobóruszkai római katolikus templomba, Dobó István szarkofágjához.

A görögkatolikus templomban Bálint Annamária köszöntötte a közönséget és a szereplőket a szervezők nevében, majd az előadás fővédnöke, Petneházy Attila miniszteri biztos úr mondott ünnepi beszédet és elszavalt a Szózatot.

A „Magyar Mise” nagy sikert aratott Nagykaposon, a templom megtelt a zenemű iránt érdeklődő közönséggel. Maradandó élményekkel gazdagodhattunk, a felcsendülő dallamok és a templomi helyszín összjátékaként szinte érezni lehetett, hogy a hit és zene által mi, jelenlévő magyarok összetartozunk.

A nagykaposi előadás különleges volt a közönség és a szereplők számára egyaránt, a közönség hála szívvel fogadta az előadást, ez látszott a csillogó szemeken – mondta az előadás után a Pannonia Sacra Vegyeskar egyik tagja.

A szervezők nevében köszönetet mondunk a görögkatolikus egyház képviselőinek a helyszínért, a szereplőknek pedig a káprázatos előadásért, szeretettel visszavárjuk őket.

Vályi Edit

Ösztöndíjátadás a Felvidék keleti régiójában

A Rákóczi Szövetség a küllhoni magyar iskolakezdő gyermekek családjainak több mint félezer településen adja át az anyaországi társadalom - közte többszáz települési önkormányzat - magyar iskolaválasztást elismerő ösztöndíját, megköszönve a szülőknek azt a felelős és helyes döntést, hogy gyermeküknek szülőföldjükön magyar iskolát választottak.

2021. szeptember 2-a és 9-e között Felvidék keleti régiójában is sor került az ösztöndíjak és iskolatáskák átadására a magyar iskolák kis elsősei részére. Gabri Rudolf, a nagykaposi székhelyű Rákóczi Hálózat elnöke és munkatársai: Lakatos Denisza, Gabri Kornélia és Vályi Edit minden magyar iskolát meglátogattak. A helyi célapvezetők –Bodrogközben Leczo Bernadett és Szepsi környékén pedig Köteles László- valamint a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének

képviselői is aktívan részt vettek a Magyar Iskolaválasztási Program megvalósításában. Az ösztöndíjak átadására a programban érintett iskolákban került sor összesen 29 helyszínen 395 gyerek részére.

A határon túli területeken a magyar iskolaválasztás egyet jelent a magyar nyelv, a kultúra és a közösség fennmaradásával és nem utolsósorban az egyén többlettudásával és jobb érvényesülésével.

Gabri Kornélia

FUTURE IN HEMP – KENDERBEN A JÖVŐ!

Az Interreg V-A Szlovákia–Magyarország Együttműködési Program által támogatott területi akcióterv az ipari kender felhasználásának újjáélesztését és újra értelmezését tűzte ki célul, amihez infrastruktúrát és szaktudást alakít ki. Ennek aktuális helyzetéről a Nagykapos és Vidéke Társulás által 2021. július 28-án Nagygyéresben a Koordináció és Kommunikáció („Cooperation and Coordination - FUTURE IN HEMP”, SKHU/1802/3.1/013) alprojekt keretén belül megvalósított szemináriumon tájékoztak a résztvevők.

A helyszín kiválasztása nem volt véletlen, hisz az akciótervben Nagygyéres Község Önkormányzata két alprojektben érintett - Útépítés Nagygyéres és Nagyrozvágy (HEMP ROAD) között valamint Expo épület infrastrukturális fejlesztése (FUTURE IN HEMP – PROD) -, illetve itt működik Csizmadia Tímea-Júlia egyéni vállalkozó is, aki varroda épületet újít fel és azt eszközökkel fejleszti az akciótervnek köszönhetően (FUTURE IN HEMP – SEED).

A kellemes hangulatú szemináriumon jelen voltak a budapesti Nemzetstratégiai Kutatóintézet projektben érintett munkatársai és a kassai D&D Group Invest Kft. képviselője is, aki szintén beruházási projektet valósít meg a FUTURE IN HEMP – FIBER alprojekt keretében.

A szemináriumon a foglalkoztatási célú térségi akcióterv (TAPE), kód 1703/3.1/040 „A jövő a múltra épül. Az ipari kender feldolgozásán alapuló, határon átnyúló gazdasági fejlődés” c. projekt jelen lévő tagjai tájékoztatták a résztvevőket az alprojektek aktuális helyzetéről. Ezek alapján többek között megtudhattuk, hogy az infrastrukturális beruházásokat nagymértékben érinti az építőipari anyagok áremelkedése, mely nemtervezett megoldásokra kényszeríti az érintetteket. Ezen kívül megtekinthettük Csizmadia Tímea-Júlia felújítás alatt lévő varroda épületét, ahol a kellemes beszélgetést fokozta a szívélyes vendégfogadás.

Az akcióterv eredményként magas piaci értékű helyi termékek gyártása és értékesítése valósul meg. A távlati cél, amelynek ez az akcióterv alapköve, egy új, Kárpát-medence méretű ipari kendergazdasági hálózat létrehozása.

További részletek a <https://ma7.sk/video/felvideki-naplo/het-millio-euros-beruhazas-akcio-terv-keszult-az-ipari-kender-feldolgozasara> oldalon elérhető riportban valamint a <https://kenderbenajovo.hu/honlapon>.

Lakatos Denisza, projektmenedzser

2021. augusztus 13-15. között a Rákóczi Szövetség Magyar Iskolaválasztási Programját érintő tanácskozásra került sor a sátoraljaújhelyi Rákóczi Hotel, Tábor és Rendezvényközpontban.

A Rákóczi Szövetség tevékenysége nemcsak a Kárpát-medencében, de a világ több országában élő magyar családok körében is nagyon jól ismert, hisz az elmúlt 32 éves működése alatt rendszeresen szólította és szólítja meg a fiatalokat programjaival. Tevékenységük középpontjában a magyar nyelvű iskolaválasztás áll a következő programokkal:

Gólyahír – Újszülött köszöntő program - az érintett családok Első könyvem című babanaplót vehetnek át, mely tartalmazza a legfontosabb, a gyermek növekedésével és fejlődésével kapcsolatos tudnivalókat, kreatív felületet biztosít ennek személyre szabott dokumentációjára. Ezen kívül különlegessége, hogy megjelenik benne a magyar kultúra és hagyományok, a népművészet is. A kiadványt a családok gyermekük születését követően, az év során bármikor átvehetik Nagykaposon is a Magyar Közösségi Házban.

Óvodai ajándékozás – az adventi időszakban az óvodások jelképes ajándékot kapnak, mellyel ösztönzik a szülőket a magyar iskolába való be-

íratásukat. A magyar iskolába való beiratkozást követően tavasszal vagy a tanév elején a gyerekek egy jó minőségű iskolatáskát kapnak.

Iskolakezdők köszöntése – szeptember és december között ünnepélyes keretek között vehetik át az iskolakezdők szülei a magyarországi társadalom összefogását és megbecsülését jelképező ösztöndíjat.

A Rákóczi Szövetség ezen túl különböző programokkal ösztönzi az óvodapedagógusokat, tanítókat, hisz az iskolaválasztási programban jelentős szerepet töltenek be. A Magyar Iskolaválasztási Program mögött széleskörű társadalmi összefogás jött létre, félezer település önkormányzata, számos magánember és közéleti személyiség fogott össze az ügyért.

A célalaptalálkozó feladata e program hatékonyságának értékelése volt. A felvidéki Célalaphálózat képviselői beszámoltak a program jelenlegi eredményeiről valamint a jövőbeni lehetőségeiről.

A találkozó résztvevői megemlékeztek Dr. Halzl József, a Rákóczi Szövetség elnökének áldozatos munkájáról is. Főhajtással és koszorúzással tisztelegtek a 2020-ban elhunyt tiszteletbeli elnök emléktáblája előtt.

Lakatos Denisza

Népi hangszeres szakmai nap Ung-vidéken és Bodrogközben

Az I. Nagykaposi Népzenei Szakmai a Halmos Béla Program Kollégiumon keresztül a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósult meg. A pályázó szervezet a Nagykapos és Vidéke Társulás volt, helyszínét a Magyar Közösségi Házban biztosította.

A Halmos Béla program célja a népzenei utánpótlás támogatása, színvonalas népzenei és világzenei produkciók előadóinak fellépési lehetőségeit biztosítani. Arra törekszik, hogy népszerűsítse a Kárpát-medencei és moldvai magyarság valamint a velük együtt élő nemzetiségek népzenei világára jellemző kulturális sokszínűséget. A program lehetőséget ad a résztvevőknek az oktatóktól mély ismereten alapuló népzenei hagyomány megismerésére.

Véleményem szerint a helyi vonatkozásban megfogalmazható legfontosabb célja az utánpótlás nevelés.

A tervezettnél kisebb keretösszeget sikerült elnyerni, ezért nem tudták az oktatást minden egyes olyan településen egyénileg megszervezni,

ahol együttes vagy népdalkör működik. Így az idei nyertes pályázat két szakmai napra szűkölt. Az első nap a Rákóczi Kastélyban, Borsiban zajlott augusztus 12-én, az Ádám házaspár vezetésével. A néprajzi vonatkozású témák mellett a néptáncé volt a főszerep. A pénteki zenei hangszeres oktatás tematikus keretek között egyéni oktatásban zajlott. A nap végén pedig a külön-külön megtanult részeket egy darabként előadták.

A Nagykaposi Magyar Közösségi Házban belül több teremben zajlottak a foglalkozások.

Pusko Márton, a népművészet ifjú mestere vezetésével a hegedű oktatás

Rác Gyula brácsák, nagybőgő oktatás

Fekete Krisztián citera oktatás

Karát Eszter ének oktatás

A nap végén az oktatók és a tanítványaik öszszegyakorolták amit tanultak. Ez a szakmai nap tulajdonképpen az első állomása volt egy közeljövőbeli térségi belüli népzenei felnőttképzési tervnek a KÓTA valamint a Hagyományok Háza Felvidéki Hálózat szakmai partnerségével.

Fekete Krisztián, szakmai vezető

Szemelvények Erdélyi Zsuzsanna gyűjtéséből

születésének 100. évfordulója alkalmából – 2. rész

Erdélyi Zsuzsanna, néprajztudósra rendhagyóan egy gyűjtésével emlékezünk, melyet 2014-ben a nagykaposi Magyar Háznak adományozott. A felvételt 1970-ben Tarcalon készítette Erdélyi Endre festőművész előadása nyomán, aki 1905-ben Nagykaposon született.

1/ *Sarlós Boldogasszony napját Isten elhozta,
Melyet szegény és a gazdag örömmel várta,
Itt van már az aratás, hullik az Istenáldás,
Szálljon feléd te egekbe nagy hálaadás.*

*Minket is hív Szűz Mária hogy learassunk,
Szent fiánál Úrjézusnál, hogy bemutasson,
Te is arany kalász vagy, de bűnökkel rakva vagy!
Kérjed a szép Szűz Máriát, soha el nem hagy.*

*Zakariást Erzsébettel hívd segítségre,
Hogy az Isten megbocsássa, minden bűnödöt!
Véteid megbocsássa, szálljon rád szent áldása!
Miként szállott Erzsébetre, Zakariásra.*

2/ *Megnyíltak már az egek,
Harmatozó fellegek,
Ez éjjel ez éjjel,
Született Isten fia,
A világ megváltója!*

*Szállást sehol nem talált,
Emberi szív kövé vált,
Nem szánják, nem bánják,
Senki a Szűz Máriát,
Bárhon szülje szent fiát.*

3/ *Az első tál ételt behozták,
Jézust avval nagyon kínálták,
Tetszett mindenben az étel,
Csak a borban lőn a vétek
Kánai mennyegzőben.*

Az első éneket aratás közben Sarlós Boldogasszony ünnepén énekelték, az utolsót pedig lakodalomban, de az adatközlő az elejére már nem emlékszik.

A „Fehér rózsza, Mária...” kezdetű imádság szerepel Erdélyi Zsuzsanna „Hegyet hágék, lőtöt lépék” c. gyűjtésében. Ezt az imát a csicseri Vajó Margit (adatközlő Bodnár Istvánné sz. 1920) küldte be a Remény gyűjtési felhívására. (Ennek végzését a korabeli missziós papok tiltották, ugyanis túl erős imának tartották.)

*Fehér rózsza, Mária,
Engem az Ur Jézus találjon
szent igéjével igézen
arany gyűrűvel pecsételjen.
Házunk négy szögletén négy őrző angyal.
Őrizz, őrizz angyalkám,
melyben nyugszik Krisztus Urunk,
lenyugszik legszebb virágában.
A hajnalok hasadoznak,
a kakasok szóladoznak.
Kelj fel, kelj fel szentséges Szűz Anyám,
mert elfogták szent fiadat.
Magas keresztfára feszítették,
három csepp vérével elejtették,
az angyalok összeszedik,
árijomba bevitették.
Krisztus Urunk életették.
Krisztus Urunk azt mondta,
hogy aki ezt az imádságot
este lefektében, reggel felkeltében elmondja,
annak hét halálos bűne meglészen bocsátva.
Amen.*

Gabri Kornélia

Potápi Árpád János az Ung-vidéken és a Magyar Községi Házban

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikaiért felelős államtitkára 2021. június 18-án az Ung-vidékre és a Bodroghözbe látogatott, hogy átadja azokat a beruházásokat, amelyek a Nemzetpolitikai Államtitkárság támogatásával jöttek létre. Átadó körútja során a Magyar Községi Házban is fogadtuk, ahol megkoszorúzta Herczegh Géza Gábor jogtudós emléktábláját, illetve kíséretével megtekintette a megújult intézményt.

Potápi három helyszínen - Nagyszelmencen, Kaposkelecsényben és Kisgésresben - adta át azokat a magyarországi támogatással létrejött beruházásokat, melyek már korábban elkészültek/megvalósultak, a járványhelyzet miatt azonban csak most volt lehetőség az ünnepélyes átadók megtartására. Nagyszelmencen a Dobó István Alapiskolában Dobó István emlékszoba, interaktív tárlat és konferenciaterem jött létre, valamint egy ifjúsági szalórlész is kialakításra került. Kaposkelecsényben létrejött az óvodai játszótér, a helyi tájház, illetve egy kisbusz ünnepélyes átadására is sor került. Kisgésresben ugyancsak egy kisbusz átadása zajlott.

Az egyes helyszíneken felszólt az államtitkár úr, köszönő szavakat mondtak a házigazdák, valamint műsort biztosítottak a helyi iskolások, óvodások.

A két Ung-vidéki átadó ünnepség után Potápi Árpád államtitkár úr rövid látogatást tett intézményünkben, a Magyar Községi Házban, ahol Czimbalmosné Molnár Évával, a Nemzetpolitikai Államtitkárság Felvidéki Főosztály főosztályvezetőjével közösen megkoszorúzta Herczegh Géza Gábor Ung-vidéki születésű jogtudós emléktábláját. A Magyar Házba az említett jogtudós özvegyével, Herczegh Melindával és fiával Herczegh Károllyal érkeztek. A vendégek megtekintették a belsőleg megújult intézményt, majd folytatták tovább útjukat a következő átadó helyszínére.

Vályi Edit

A leleszi premontrei apátság története

a 2014. júniusi számban megkezdett könyv folytatása

A diadalív alatt, szemben egymással Mária és Jézus szobra áll, hátuk mögött a vörös márványozás rejti a rózsakeresztesek jelét.

A templom egyik liturgiailag fontos és művészileg is egyik szép kelléke a keresztelő medence. Tömör kőből faragták kehely formájúra. A medence falán körbefutó díszítések egyes részletei már nehezen felismerhetők. Azonban a kettős kereszt kitűnően látható. A medencét a középkorban készítették a templom számára. A barokk korban fából faragott kúpfedéllel takarták le, melyet Jézus Krisztus és Keresztelő Szent János alakja tesz teljessé.

A hajó északi részében kapott helyet a barokk stílusban épült szószék. Gazdagon díszített mellvédjén aranyozott szobrok sorakoznak. Központi részén Jézus földgömböt tartó alakja, jobbán és balján két-két evangélista látható. Előttük angyalok sora foglal helyet, kezükben egy-egy keresztény jelképet tartanak. Jézus előtt a központi angyal imára kulcsolja kezét, a mellette lévő Isten bányát tartja az ölében. A jobb oldali egy teknőt emel a magasba, amely pán-

célja miatt a szüzességet, lassúsága miatt a megfontolt bölcsességet és a türelmet jelenti. A jobb oldali kis angyal mellett egy galamb áll a szobrocska talpazatán, amely a Szentlélek jelképe, de szimbolizálja az alázat, a mértéktartás és az egyetértés erényét is.

A hangvető alatt Jézus szobra uralja a teret, vállán a báránnyal. A jó Pásztor az Újszövetségben a példabeszédekben ismert, az eltévedt juhok megkereső és nyájához visszatérő pásztor. A pásztor a „jó” jelzővel Jézus Krisztust jelenti. A János evangélium jó Pásztora bemege az akolba, nevének szólítja a juhokat, kivezeti onnan őket, elöttük jár. A juhok hallgatnak a szavára, ő pedig az életét adja értük. A pásztor több mint allegória. Nem véletlenül áll a néphez szóló pap mögött. Tartalmazza az ószövetségi jóvendölések által megadott vonásokat, Jézus Krisztus a lelkek pásztorja.

A hangvető tetején női szentek sorakoznak, kezükben szintén keresztény jelképekkel. Sajnos, az attribútumok alapján nem tudtam azonosítani az alakokat. Már a központi ülő szobor kezében is elmentmondást takar a kehely és az ecetes

szivacsot tartó bot. A kehely a Megváltó szimbóluma, Krisztus egyházának megismerését jelképezi. A kehely fogja fel a keresztre feszített Jézus oldalából kifolyó vért. A nádszálra erősített ecetes szivacsot a szomjazó Krisztusnak nyújtották. Ritka ábrázolások egyike, szinte csak a keresztre feszítés és kinszenvedés eszközei között fordul elő. Ennek alapján gondolom, hogy a szobrok szimbolikus alakok. A jobb oldali nőalak egyik kezében lángoló szív jelenik meg, mely az Isten iránti szeretet jelképe. Mellette egy kisgyerek. A bal oldali nőalak mellett horgony látható. Lehetséges, hogy a szószék alkotója az erényeket akarta megmintázni. Már az ókortól nőalakok személyesítik meg az erényeket a keresztény művészetben. Hitet a kehely. Reményt a horgony. A szeretetet a gyermek és a lángoló szív jelképezi. A szoborcsoport csúcsát Szent Mihály arkangyal alakja koronázza meg.

A premontrei rend története Szent Norbert, az alapító

A XI. század végén a mai Németország Xanten városkájában élt az előkelő Gennepi grófi család. Gennepi Heribert, Nornert apja a várnagyi méltóságot töltötte be. Felesége, Hedvig a lotharingiai hercegekkel volt rokonságban. Elsősülött fiuk, Heribert volt hivatott arra, hogy az előkelő család további leszármazását biztosítsa.

A másodsülött Norbertet a szülők egyházi pályára irányították. Születésének pontos dátumát nem ismerjük, csak annyit, hogy 1080-1085 közötti időszakra tehető. Mivel szülei eldöntötték jövőjét, ezért szerzetesi iskolában végezte tanulmányait. Nem volt ellenére az egyházi pálya, hamarosan feltűnt jártassága a tudományokban, kiváló szónoki adottsága és finom, kedves modora, viselkedése. A kölni érsek hamarosan szubdiakonussá szentelte, és mind az érseki, mind pedig V. Henrik (1106-1125) királyi udvarában igen megkedvelték a szeretetreméltó, előkelő ifjút.

Történt egyszer, hogy lóháton utazott szolgálja kíséretében. Rettenetes viharba kerültek, de nem volt a közelükben olyan hely, ahol meghúzódhattak volna, így Norbert gyors vágatába kezdett, szolgálja hiába intette óvatosságra. Egyszer felülről hang szólt hozzá: „Megállj! A gázdagságot, az értelmet, melyet neked adtam, hogy engem dicsőíts, büszkeséged hiúságaira kell-e fordítani? “ – s ebben a pillanatban rettenetes villámcsapás vágott a száguldó lovas elé. A megbokrosodott állat levette magáról a lovasát, aki elvesztette eszméletét. Jó idő múltán tért csak magához, s még mindig a történetek hatása alatt, szinte önkéntelenül, kérdezte: „Mít tegyek hát uram?” A legenda egyes változata szerint a hang ismét megszólalt: „Kerüld el a rosszat, cselekedd a jót, keresd a békét és menekülj az irgalmasságomhoz!”¹

¹ Diós 1984:304

Rólunk írták . . .

Szent Istvánra méltóképpen emlékeztek az Ung-vidékiek

Nagykaposon az idén államalapító Szent István királyunk emléke előtt három napos rendezvénysorozattal tisztelegtek.

Talán nem túlzás azt állítani, hogy az ország keleti szegletében az idén leglátványosabban Ung-vidék központjában emlékeztek meg az utolsó magyar fejedelem és egyben az első magyar király, Szent István örökségéről, ezeréves államiségünkről.

Írta: Molnár Gabriella
Ma7, 2021. augusztus 24.

A rendezvénysorozat főszervezője a Csemadok Nagykaposi Alapszervezete, társszervezője Nagykapos és Vidéke Társulás és a nagykapos.ma hírportál volt.

A Magyar Közösségi Házban került megrendezésre a csütörtök délutáni ko-

vászműhely. A házi kovászból készült ung-vidéki kenyerek közös elkészítésének ötletgazdája Bálint Annamária, a nagykaposi Csemadok elnöke. Az idén második alkalommal jöttek össze egy közös kis dagasztásra, kelesztésre az ung-vidéki falvakból és Nagykaposról az érdeklődő ügyeskező lányok, asszonyok. Miközben szorgoskodtak, jókat beszélgetve örültek egymás társaságának. Annamária eredeti ötlete szerint Ung-vidék minden egyes falva készítené kovászos kenyeret, amit az augusztus 20-ai megszentelés után megszelve közösen fogyasztanak el az ünneplők. Ez az elképzelés még új a környéken, idő kell, míg hagyománnyá válik.

Bár az idén nem volt még minden egyes községnek felcímkezett külön kenyere,

nagy volt az érdeklődés és sok szép formás vekni dagadt a kelesztő kosárcákban.

Kemence híján, nem a helyszínen sülték a kenyerek, a megkelt tésztákat az asszonyok hazavitték, ki-ki maga megsütötte a másnapi ünnepségre. Amíg az anyák és nagymamák szorgoskodtak, a gyerekekkel az nagykaposi óvoda pedagógusai foglalkoztak, lebilincselő gyermekprogramokkal kötötték le figyelmüket.

A pénteki, augusztus 20-ai napon a nagykaposi római katolikus plébániatemplomban Schmotzer Péter káplán ünnepi szentmisét szolgáltatott. Majd a református templomkertben folytatódott a megemlékezés. Bálint Annamária ünnepi beszédében, áttekintve államalapító Szent István királyunk egyedülállóan sikeres államfői tevékenységét, emlékeztetett a diplomáciai bravúrok sorozatával megvédett független ország erős, keresztény alapokra felépített államszerkezetére. Ennek köszönhetően a magyar nemzet, hol győztes, hol vesztes pozícióban, de kiállta a történelem viharait.

„Legyünk most tehát nagyon büszkék, mert ahhoz a nemzethez tartozunk, amely évezredek államisággal rendelkezik, és mi még mindig itthon vagyunk a szülőföldünkön. Itt vannak az értékeink, a múltunk, önazonosságunk. Mindig jönnek korok és viszonyok, amikor megpróbálják elhíttetni velünk, hogy felettünk már eljárt az idő. Nézzünk körül, emeljük fel a fejünket, és töltsön el minket a nemzeti büszkeség érzése.”

– mondta a Csemadok Nagykaposi Alapszervezetének elnöke.

Az ünnepi megemlékezés végén a katolikus atya megszentelte és Pándy Árpád református lelkész megáldotta Ung-vidék kenyereit. Fazekas Lídia, az Erdélyi János Alapiskola igazgatónője a tanévnyitón ezen kenyerek egyikével, mint a jövő magyar nemzedékének reménység-zálogával várja a kis elsősokeket.

Szent István szobra előtt, az Erdélyi János Vegyeskar dallamai közben tiszteletüket leróva koszorút helyeztek el a helyi - és

környékbeli magyar szervezetek, polgári társulások, a nagykaposi óvoda és – iskolák, az MKP képviselői, valamint Nagykapos polgármestere és alpolgármestere.

Az ünneplő tömeget szimbolikusan a cserkészek vezették át a múlt iránti tisztelgés helyszínéről, a megkoszorúzott Szent István szobortól a városháza előtti térre. A Honfoglalási Turul Emlékmű árnyékában az ünnepi műsor első fellépőjeként a nagykaposi Komócsa Néptáncgyűtest üdvözölhette a közönség. Szírfalvi - és bodrogközi táncokkal gondoskodott a jó hangulatról.

A helyi fiatalok alkotta Apeda zenekar előadásában elhangzott Koltay Gergely Kell még egy szó c. szerzeménye, amely Koltay Gábor Honfoglalás c. filmjének betétdala. A megszegett kenyérszeleteket cserkész kezek liba-, mangalica- és disznósírral megkenték, ezeket ízlelgetve az István a király rockopera dallamaira levezényelt tűzijátékban gyönyörködhetek a téren összegyűltek.

Vasárnap a megtelt görögkatolikus templomban zendült fel Tolcsvay László Erkel Ferenc-díjas zeneszerző zenéjére és Tolcsvay Béla Kossuth-díjas zeneszerző-szövegíró szövegkönyvére készült zenés rockoratórium, a Magyar Mise. E szimfonikus zenekarra komponált művet a testvérpár kimondottan a nemzeti ünnepre írta. Muzsikája rezonál a változó világra s benne Magyarországra. Zeneileg nagyon sokrétű, a rock-, a szimfonikus-, és a népzene is ötvöző rapszódia. Csapongóan ezerféle, hol melankólikusan töprengő, hol szenvedélyes vagy heroikus, s egyben a hirtelen váltásoktól sem mentes érzéseket tükröző.

A nagy vonalakban a római katolikus liturgiát követő oratórium az Ung-vidéken is betöltötte küldetését – a mintegy 200 jelenlévőnek hittelemmel és zenével hirdette a magyar nemzet elköteleződését a keresztény értékek mellett.

A Magyar Mise felvidéki előadássorozata a magyar kormány támogatásával, Petneházy Attila miniszteri biztos fővédnöksége alatt valósult meg.

Határon átívelő gazdaságfejlesztés és munkahelyteremtő programok a Bodrogközben

Észak-Magyarországi és kelet-felvidéki magyar vállalkozásokkal együttműködve szervez európai uniós szinten is egyedülálló kezdeményezésként ipari kenderre alapozott gazdaságfejlesztő akciótervet a Nemzetstratégiai Kutatóintézet.

A „FUTURE IN HEMP – Kenderben a jövő” elnevezésű területi akcióterv az Interreg V-A Szlovákia–Magyarország együttműködési program (SKHU/1802/3.1/012) keretén belül valósul meg.

Írta: Csonka Ákos
Felvidék.ma, 2021. 2021.07.30.

A területi akcióterv hat egyedi, de összefüggő projektből áll: közlekedési infrastruktúrafejlesztés (új út), különböző kenderfeldolgozó üzemek a „határ” mindkét oldalán, közösségi hálózatépítés és kapcsos-

lódó oktatási-képzési programok valósulnak meg.

A projekt keretében valósul meg végre a két ország kormányfőinek megállapodásával jóváhagyott új, Nagygyéres (SK) és Nagyrozvágy (HU) közötti közút, mely a két települést évszázados elszakítottság után köti össze. Az INTERREG TAPE projekt összköltségvetése mintegy 7 millió euró.

A héten az NSKI koordinációjával az együttműködő partnerek foglalkoztatáspolitikai munkaerő-fejlesztési szakértők részvételével a felvidéki Nagykaposon tartották meg a projektmegevalósítás fo-

lyamatában kiemelten fontos, de a járvány miatt korábban sajnos kényszerűen elhalasztott offline szakmai műhelymunkát, hogy közösen áttekinthessék a fejlesztési projektek időszerű feladatait.

Összesen 10 projektpartner vett részt, amelyből 2 önkormányzat, 2 állami szervezet, 1 civil szervezet és 5 vállalkozás vesz részt a térségi foglalkoztatás bővítését célzó fejlesztésekben, melyek egyben mintaprojektként is szolgálnak az NSKI által kezdeményezett, ipari kenderre alapozott Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési program számára.

„Az ipari kenderre alapozott gaz-

daságfejlesztésnek ez egy mintaértékű projektje, egy hosszú távú, nagyszabású stratégiai jelentőségű ter-
vünknek a része, amelyen már öt éve dolgozunk a Nemzetstratégiai Kutatóintézetben és ez a hosszú távú terv nem más, mint egy összefüggő Kárpát-medencei kenderipari övezetnek a felépítése. Ilyen, a mostanihoz hasonló gazdasági válságok idején kiemelten nagy szükség van formabontó, innovatív ötletekre” – mondta el Molnár György, az NSKI Nemzeti Integrációs és Kárpát-medencei Hálózatfejlesztési Igazgatósága vezetője.

A Nagykaposi Erdélyi János
Vegyeskár fennállásának
25. jubileumi ünnepségén
fellépő csoportok a
bemutakozás sorrendjében:

Erdélyi János Vegyeskar
karvezető:
Baloghné Domonkos Malvin

Sziren Hagyományőrök
csoportvezető: Kissi Gizella

Három Vidék Zenekar
vezető: Fekete Krisztián

**Bazsarózsa Ifjúsági
Hagyományőrző Együttes**
csoportvezetők: Ádám Csilla és
Ádám Norbert

Cantabile Kamarakórus
kórusvezető: Barkó Zsuzsanna

Komócsa Néptáncgyűttes
vezető: Csanak Szabolcs

Imregi Hagyományőrök
csoportvezető: Ádám Erzsébet

Bazsarózsák

Sziren Hagyományőrök

Imregi Hagyományőrök

Cantabile

Komócsa

Három Vidék Zenekar

